

provincie
groningen

bezoekadres: Martinikerkhof 12

Aan het lid van Provinciale Staten,
mevrouw K. de Wrede

postadres: Postbus 610
9700 AP
Groningen

algemeen telefoonnr: 050 316 49 11

algemeen faxnr: 050 316 49 33

www.provinciegroningen.nl
info@provinciegroningen.nl

Datum : 14 APR. 2015

Briefnummer : 2015-13.378/16/A.6, BJC

Zaaknummer : 563769

Behandeld door : Scholtens H.J.

Telefoonnummer : (050) 316 4835

Antwoord op :

Bijlage :

Onderwerp : Statenfractie Partij voor de Dieren - Schriftelijke vragen inzake
duurzaam inkopen door de Provincie Groningen

Geachte mevrouw De Wrede,

Hierbij beantwoorden wij de door u gestelde schriftelijke vragen die u ons per brief van 2 maart 2015 (ontvangen 3 maart 2015) heeft gesteld.

Alvorens wij de vragen beantwoorden gaan wij in op het door u aangehaalde rapport "Duurzaam Inkopen bij provincies en Gemeenten" van De Groene Zaak en de wijze waarop dat rapport tot stand is gekomen.

In het rapport zelf wordt aangegeven dat gemeenten en provincies reeds in december zijn benaderd om de enquête in te vullen. In ons geval is dat niet gebeurd. Op 13 januari 2015 is een interview gehouden door een medewerkster van Natuur en Milieufederatie Groningen aan de hand van een niet vooraf gezonden vragenlijst. Daardoor is er onvoldoende tijd geweest om de antwoorden voldoende te formuleren. Bovendien konden de gestelde vragen niet worden toegelicht. Wij hebben in reactie op de verslaglegging dan ook aangegeven ons niet te herkennen in die verslaglegging. In het rapport staat nu een aantal storende onjuistheden. In de beantwoording van uw vragen geven wij een zo realistisch mogelijk beeld van de stand van zaken bij aanbestedingen van de provincie Groningen. Hierbij is juist ook ingegaan op de uitzondering van de regel en waarom dat in sommige gevallen onontkoombaar is (veelal door wettelijke bepalingen). Deze uitzonderingen zijn in het rapport naar voren gekomen als "de standaard" voor de provincie Groningen, wat uiteraard een vertekend beeld geeft.

Onderstaand gaan wij in op de door u gestelde vragen:

1. *Uit het rapport "Duurzaam inkopen" blijkt dat de provincie Groningen nog niet 100% duurzaam inkoopt. Per wanneer is het streven om dit wel te doen, en verwacht u deze doelstelling te halen? Kunt u dit toelichten?*

Volgens de laatste landelijke meting in 2011 koopt de provincie Groningen 97% duurzaam in. Ons streven is en blijft 100% duurzaam in te kopen. Of dit percentage ooit helemaal bereikt kan worden valt te betwijfelen, omdat objectieve criteria voor de gehele scope van inkoop nog steeds ontbreken en door het Rijk ook niet meer worden ontwikkeld. Volgens ons beleid wordt 100% duurzaamheid

GEDEPUTEERDE STATEN

gerealiseerd indien de beschikbare criteria van AgentschapNL steeds worden toegepast.

2. *In hetzelfde rapport wordt gesteld dat de provincie Groningen de criteria voor duurzaam inkopen, alsmede de principes Total Cost of Ownership (TCO) en Economisch Meest Voordelige Inschrijving (EMVI) voor milieu niet altijd toepast. Wat is daarvan de reden?*

Criteria voor duurzaam inkopen kunnen niet in alle gevallen worden toegepast omdat deze voor veel productgroepen (nog) niet ontwikkeld zijn door AgentschapNL. Andere criteria worden alleen toegepast op basis van markt-oriëntatie om o.a. juridische problemen te vermijden. In veel gevallen is de TCO niet te bepalen omdat daar de juiste gegevens voor ontbreken. Daar waar de milieu-eisen kunnen worden meegenomen in het programma van eisen, is sprake van duurzaam inkopen, ook zonder toepassing van EMVI.

3. *Acht u het te verantwoorden dat er bij een deel van de aanbestedingen slechts gekozen wordt voor de laagste prijs, zonder dat er rekening gehouden wordt met sociale en milieucriteria, en kunt u dit toelichten?*

Bij die aanbestedingen waar voor de laagste prijs wordt gekozen, is gemotiveerd waarom in dat geval geen EMVI is toegepast. Dat wil echter niet zeggen dat er geen duurzaamheidseisen zijn gesteld. Zoals reeds eerder vermeld, worden altijd de criteria van AgentschapNL van toepassing verklaard, eventueel aangevuld met uit de marktoriëntatie naar voren gekomen extra criteria.

4. *Kunt u aangeven op welke termijn uw voornemen waargemaakt wordt dat aanbieders bij aanbestedingen moeten concurreren op kwaliteit **en duurzaamheid** voor een vast budget? Waarom is dat momenteel nog niet geïmplementeerd?*

Uit ervaring blijkt dat het opnemen van duurzaamheid als wens veel discussie en juridische procedures oplevert. Om die discussie te voorkomen kiezen wij er vooralsnog voor om duurzaamheid als eis in de aanbesteding mee te nemen.

5. *De provincie Groningen koopt groene stroom in die niet in Nederland is opgewekt. Bent u voornemens om op zo kort mogelijke termijn dit te veranderen? Zo ja, kunt u dit toelichten? Zo nee, waarom niet?*

Wij besteden onze energiebehoefte al jaren aan samen met meerdere gemeenten, w.o. de gemeente Groningen. Voor de vergroening is een aparte aanbesteding uitgeschreven in 2012, die gegund is aan Windunie Trading B.V.

6. *Bent u bereid om in de toekomst uitsluitend stroom in te kopen die in Nederland (of nog beter, Groningen) is opgewekt is door zon-, wind- of waterkracht, zoals steeds meer particulieren al doen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke termijn gaat u dit uitvoeren?*

Dit is in de praktijk (nog) niet mogelijk omdat onvoldoende energie zoals door u bedoeld beschikbaar is. Mocht bij een nieuwe aanbesteding ook de mogelijkheid aanwezig zijn om te kiezen voor energie die opgewekt is in Groningen (indien in voldoende mate aanwezig), dan zal dit in de overweging meegenomen worden.

7. *Kunt u aangeven of u voornemens bent de Green Deal Circulair Inkopen te omarmen en op welke termijn? Zo nee, waarom niet?*

De Green Deal Circulair inkopen is door ons (nog) niet ondertekend, wij volgen daartoe momenteel nauwlettend de ontwikkelingen op dit vlak bij de provincies Utrecht en Noord-Brabant. Wel hebben wij de Green Deal Duurzaam GWW (Grond-, Weg- en Waterbouw) ondertekend en dit wordt reeds succesvol toegepast bij aanbestedingen in deze sector.

8. *De provincie Groningen geeft aan dat bij het inhuren van personeel en inkoop van kleine dienstverlening het onmogelijk is duurzaamheid een plek te geven. Echter, van elke freelancer en dienstenleverancier kan een duurzaamheidsverklaring of keurmerk zoals "The White Label" worden geëist. Bent u bereid ook op deze gebieden duurzaamheidscriteria in te voeren? Zo ja, op welke wijze en termijn? Zo nee, waarom niet?*

The White Label is een Nederlands label en betrof een initiatief van een aantal plaatselijke ondernemers rond Utrecht op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Het label kan niet bij EU- aanbestedingen worden gebruikt. Wij onderzoeken de mogelijkheden om binnen het huidige beleid duurzaamheidseisen toe te passen bij nieuwe inhuur via Inhuur Noord. In de aanbesteding van het lopende contract voor uitzendkrachten is deze eis niet meegenomen.

9. *Wordt er bij aanbestedingen in bijvoorbeeld van bouw en infrastructuur ook rekening gehouden met het verminderen van de CO2 uitstoot, door de gebruikte materialen en werkwijze hier kritisch op te beoordelen, en kunt u dit toelichten? Kunt u aangeven wat de stand van zaken is omtrent de implementatie van de CO2 prestatieladder?*

Met de ondertekening van de Green Deal GWW hebben wij ons gecommitteerd aan het gebruik van de CO2-prestatieladder. Deze wordt bij aanbestedingen met EMVI toegepast.

10. *Uit het Inkoop- en Aanbestedingsbeleid blijkt dat de provincie knelpunten ervaart om bij het inkopen en aanbesteden zoveel mogelijk rekening te houden met duurzaamheid, Social Return en MKB-vriendelijk/regionaal. Kunt u aangeven welke knelpunten dat zijn en hoe en wanneer u denkt deze op te lossen?*

Niet bij alle aanbestedingen kan Social Return worden toegepast vanwege een te geringe arbeidscomponent. Het wordt ook steeds lastiger om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te plaatsen bij bedrijven die door de economische situatie zelf werknemers moeten ontslaan en daarnaast sinds 1 januari ook aan de Participatiewet moeten voldoen. Daardoor vindt al snel verdringing plaats. Tevens is niet voor alle aanbestedingen een MKB of regionale leverancier geschikt en/of beschikbaar.

11. *De criteria opgesteld door AgentschapNL zijn de ondergrens voor duurzaam inkopen. Kunt u aangeven bij welke productgroepen u aanvullende eisen hebt gesteld en welke zijn dat?*

Dit was o.a. van toepassing bij de aanbesteding voor de renovatie van het provinciehuis. Er zijn diverse extra energiebesparende maatregelen getroffen met een terugverdientijd van 10 jaar of meer.

12. *Ketentransparantie over de herkomst van materialen, milieubelasting en sociale parameters, alsmede levenscyclusanalyses vereisen een zekere hoeveelheid informatie en bewijslast. Hoe wordt gewaarborgd dat de leverancier van goederen werken en diensten zich aantoonbaar committeren aan de provinciale doelstellingen van duurzaamheid, Social Return en MKB-vriendelijk/regionaal aanbesteden?*

Toetsing van milieucriteria vindt o.a. plaats door het voldoen aan onderliggende criteria van keurmerken. Controle op Social Return verloopt via verklaringen van het Bureau Social Return. Dit is een samenwerkingsverband van de gemeente Groningen en het UWV. In de GWW-sector wordt dit gewaarborgd door een mix van het voorschrijven van Social Return, de CO2-prestatieladder en het zo formuleren van de uitvragen dat deze ook behapbaar zijn voor het MKB. Overigens komt meer dan 80% van de inkoopuitgaven van de provincie terecht bij het MKB.

13. *Hoe wordt getoetst en geëvalueerd of de gestelde provinciale doelstellingen na afronding van de projecten ook werkelijk behaald zijn, en wordt dit op enige manier voor derden inzichtelijk gemaakt? Kunt u ons de laatste evaluatie doen toekomen?*

Zie het antwoord bij vraag 12. Sinds geruime tijd wordt contractmanagement uitgevoerd op de belangrijkste contracten. Naleving van de afspraken door beide partijen is daarbij het belangrijkste item. In de GWW-sector vindt toetsing plaats door het vergelijken van gerealiseerde doelstellingen met de tijdens de aanbesteding aangeboden en contractueel vastgelegde doelstellingen. Deze worden niet specifiek verzameld of geëvalueerd.

14. *Kunt u aangeven welke inspanningen geleverd worden voor energiebesparing en uitstootvermindering met betrekking tot vervoer van leden van het College van GS en de dienstmedewerkers van de provincie? Per wanneer streeft u naar een volledig groen wagenpark?*

Alle auto's die gebruikt worden voor vervoer van leden van ons college en de dienstmedewerkers van de provincie hebben het A-label als uitgangspunt. Tevens wordt ingezet op het laten rijden van 50% van de voertuigen op duurzame brandstoffen.

15. *Zijn er plannen om in de toekomst nog meer eigen energie op te wekken, middels zonnepanelen e.d.? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke termijn?*

Eind 2015 loopt het contract af van de zonnepanelen die momenteel op het dak van het provinciehuis liggen. Dit is het moment om te overwegen de in technische zin verouderde panelen te vervangen door nieuwe die meer energie opwekken.

16. *De provincie geeft aan om en nabij 93,5% duurzaam in te kopen en te streven naar 100%. Uit de analyse van informatie van Albron blijkt echter dat dit momenteel verre van waargemaakt wordt c.q. waar te maken lijkt in de nabije toekomst. Kunt u dit toelichten? Bent u in gesprek met Albron om uitsluitend duurzame producten in te kopen en zo ja, wat is de stand van zaken?*

Bij de aanbesteding is met Albron afgesproken dat zij minimaal 40% biologische/ duurzame producten moeten leveren (toenmalig AgentschapNL criterium). Duurzame koffie maakte voor 24% onderdeel uit van deze producten. Later is de koffie echter uit het pakket gehaald en samen met de warme drankenautomaten opnieuw aanbesteed. Zou dit niet gebeurd zijn, dan zou Albron nog steeds aan de aanbestedingseis en dus de duurzaamheidseis voldoen. Inmiddels zijn vleeswaren (2 sterren) en drinkyoghurt toegevoegd en zijn we in gesprek over biologische eieren.

17. Bent u bereid om tenminste de producten die rechtstreeks invloed hebben op dierenwelzijn, zoals eieren en vlees, op zo kort mogelijke termijn volledig biologisch in te kopen (zuivel is al biologisch)? Zo nee, waarom niet, en wat ziet u als belemmering?

Zie beantwoording bij vraag 16. Wij houden ons aan de criteria van Agentschap.NL.

18. Kunt u aangeven waarom dierenwelzijn niet als intern duurzaamheids-aspect is opgenomen in het inkoop- en aanbestedingsbeleid?

Ook hier passen wij de criteria van Agentschap.NL toe.

19. Is GS bereid om voorlichting te organiseren om de bewustwording onder het personeel te vergroten over duurzaamheid en vleesconsumptie, om zo invulling te geven aan de voorbeeldfunctie die van de overheid verwacht mag worden? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze en welke termijn?

Onze cateraar maakt in het bedrijfsrestaurant o.a. zichtbaar welke producten biologisch zijn. Dat achten wij op dit moment voldoende.

20. Is GS bereid om in de kantine en de catering het aanbod van vegetarische producten uit te breiden en aantrekkelijker te maken? Zo nee, waarom niet?

Nee, tot dusver komen er geen signalen dat gebruikers het assortiment te beperkt vinden. Mocht die vraag wel komen, dan kan het assortiment worden aangepast.

21. Duurzaam inkopen kan leiden tot een sterke groei van werkgelegenheid, een stimulans voor de regionale economie in de vorm van "groene groei" en een circulaire economie. Ziet u een voortrekkersrol voor de provincie weggelegd op dit gebied en kunt u dit toelichten?

Circulair inkopen is een betrekkelijk nieuw fenomeen en staat nog in de kinderschoenen. Wij volgen vooralsnog de ontwikkelingen op dit vlak die bij twee andere provincies plaats vinden.

22. Zoekt u actief samenwerking met andere overheden (zoals bijvoorbeeld de provincies Friesland en Drenthe) om duurzamer en socialer in te kopen? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

Wij werken nauw samen op het gebied van inkoop en aanbesteden met de provincie Drenthe. Ook wordt er samen met gemeenten en overige provincies ingekocht. Uiteraard speelt daar waar mogelijk bij al die aanbestedingen duurzaamheid en sociale inkoop een rol. In de GWW-sector hebben meerdere provincies en andere overheden de Green Deal Duurzaam GWW ondertekend en

keizen voor een aanpak die op alle fases in een aanbestedingsproces aangrijpt op en ruimte biedt aan duurzame innovatie. Uitgangspunt hierbij is het meewegen van duurzaamheidsaspecten van de hele levenscyclus van een werk.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

A stylized handwritten signature in blue ink, consisting of a large loop followed by a series of connected strokes.

, voorzitter.

A handwritten signature in blue ink, featuring a large 'S' followed by several horizontal and diagonal strokes.

, secretaris.